

Wes-Kaapse
Regering

Weskaap Onderwysdepartement
Kurrikulum (VOO)

HERSIENING 2026
Kwartaal 1

REKENINGKUNDE

Graad 12

ANTWOORDEBOEK

AKTIWITEIT 1 (Terugkoop van aandele: Berekeninge, Grootboek & Notas tot die Fin. state)
(30 punte; 20 min)

1.1 1 Maart 2025

Berekeninge	Bewerkings	Antwoord
Gemiddelde aandeeluitreikprys		
Netto Batewaarde per aandeel		

(4)

1.2 1 Junie 2025

Berekeninge	Aandelekapitaal-gedeelte	Behoue inkomste gedeelte	Terugkoopprys
Prys per aandeel			
Vir 100 000 aandele			R800 000

(4)

1.3: 28 Februarie 2026

Berekeninge	Bewerkings	Antwoord
Gemiddelde aandeelprys		
Netto Batewaarde per aandeel		

1.4 Voltooi die grootboekerekeninge vir die jaar tot 28 Februarie 2020:

GEWONE AANDELEKAPITAAL

				2025			
				Mar 1	Saldo	a/b	4 500 000
							(2)

BEHOUE INKOMSTE

				2025			
				Mar 1	Saldo	a/b	1 200 000
							(5)

BANK

2025							
Mar 1	Saldo	a/b	1 100 000				
							(2)

VERDELINGSREKENING

							(5)

1.5 Voltooi die NOTA by die finansiële state: (4)

Behoue inkomste	
Saldo begin van die jaar (1 Maart 2025)	1 200 000
Saldo einde van die jaar (28 Feb 2026)	

TOTAAL: 30

AKTIWITEIT 2:

(50 punte; 40 min)

2.1	Rekening Dt	Rekening Kt	B	E	L
Bv	<i>Direkteursfooie</i>	<i>Opgelope uitgawes</i>	0	- 15 000	+15 000
1					
2					
3					
4					
5a					
5b					
	(6)	(6)	(9)		(21)

2.2 GEWONE AANDELEKAPITAAL

GEMAGTIG			
UITGEREIK			
			10

BEHOUE INKOMSTE		
		10

2.3 Die direkteure is nie seker of die prys van die nuwe uitgifte op 1 November 2025 redelik was of nie. Bereken die Netto Batewaarde (NBW) per aandeel op 28 Februarie 2026. (4)

Dink jy die direkteure het 'n goeie besluit geneem om die aandele teen R6.50 per aandeel uit te reik? Let daarop dat die NBW per aandeel vir die 2025 finansiële jaar 600 sent was. Voorsien TWEE redes vir jou antwoord. (5)

TOTAAL: 40

AKTIWITEIT 3: SAID (inkomstebelasting)

(16 punte; 12 min)

3.1

Verskaf 'n rede vir die debietinskrywing op 25 Maart 2024.

2

3.2

Gee 'n moontlike transaksie vir die inskrywing op 31 Augustus 2024.

2

3.3

Wat is die totale inkomstebelasting-uitgawe vir die huidige finansiële jaar?

2

3.4

Bereken die saldo van SAID (inkomstebelasting) op 28 Februarie 2025.
Toon jou bewerkings

5

3.5

Verwys na die saldo in Vraag 1.2.4 hierbo bereken. Dui aan of hierdie saldo 'n Bedryfsbate of Bedryfslas is.

1

3.6

Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag	B	E	L

4

TOTAAL: 16

AKTIWITEIT 4 (Aansuiweringe en Fin. State vir die jaar tot 30 Junie 2026)

	Aansuiweringe	Staat van Omvattende Inkomste (Inkomstestaat)		Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat)	
		Afdeling & Item	Berekeninge & Bedrag	Afdeling & Item	Berekeninge & Bedrag
<i>Bv.</i>	<i>W&L vir Junie nog nie betaal nie</i>	<i>Bedryfsuitgawes Water & Ligte</i>	<i>R1 200</i>	<i>Bedryfslaste Opgelope uitgawes</i>	<i>R1 200</i>
1.	Beskadigde voorraad, kosprys R6 000, is aan vervaardigers teruggestuur. 'n Fisiese voorraadopname op 30 Junie 2020 het getoon dat R427 000 handelsvoorraad voorhande is.				
2.1	'n Verdere R4 000 se oninbare skulde moet afgeskryf word.				
2.2	Die voorsiening vir oninbare skulde moet tot R6 080 aangepas word.				
3.	Die Advertensiekontrak is vir 13 maande betaal				
4.	Die huurder het twee maande se huur vooruitbetaal.				
5.	R8 000 is nog aan die ouditeure verskuldig				
6.1	Voorsien vir rente op die verbandlening van South Bank teen 15% p.j. vir Junie 2026. Rente op hierdie lening word gekapitaliseer.				
6.2	Kapitaaldelging op die lening van R4 200 per maand (rente uigesluit) sal in die volgende fin. jaar betaal word.				

	Aansuiwering	Staat van Omvattende Inkomste (Inkomstestaat)		Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat)	
		Afdeling & Item	Afdeling & Item	Afdeling & Item	Berekeninge & Bedrag
7.	Besonderhede van Diverse uitgawe-items voorhande op jaareinde: <ul style="list-style-type: none"> • Skryfbehoeftes geskat, R800; • Verpakkingsmateriaal getel, R1600 				
8.	Die versekeringspolis is op 1 September 2025 uitgeneem teen 'n premie van R2 420.				
9.1	Nuwe toerusting is op 1 Jan. 2026 gekoop en korrek ingeskryf, R26 000.				
9.2	Toerusting se waarde word verminder teen 10% p.j. op die verminderde saldo-metode.				
10.	Herstelwerk aan geboue, R22 000, is foutiewelik teen Grond en Geboue-rekening gedebiteer.				
11.	150 000 nuwe aandele is op 1 Julie 2025 teen 220c per aandeel uitgereik en korrek ingeskryf				
12.	R4 600 is verskuldig aan SAID vir inkomstebelasting.				
13.	Die direkteure het 'n finale dividend van 10c per aandeel verklaar				

AKTiwITEIT 5 (Finansiële state) (volg op Aktiwiteit 4)

**5.1 TONI BPK
STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2026**
R

Bruto Wins	
Ander bedryfsinkomste	
Korting Ontvang	1 530
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Salarisse en Lone	307 300
Direkteursfooie	120 500
Bedryfswins	
Wins voor rente uitgawes	
Netto Wins voor belasting	
Inkomstebelasting	
Netto wins na belasting	277 500

(40)

5.2 TONI BPK: Notas tot die Finansiële state op 30 Junie 2026

VASTE / TASBARE BATES	GROND & GEBOUE	TOERUSTING	TOTAAL
DRAWAARDE (begin van jaar)			
Kosprys			
Opgehoopte waardevermindering			
Bewegings:			
Toevoegings teen kosprys			
Vervreemdings teen drawaarde			
Waardevermindering			
DRAWAARDE (einde van jaar)			
Kosprys			
Opgehoopte waardevermindering			

(14)

5.3 Handel en ander ontvangbares

Netto Handelsdebiteure	
Handelsdebiteure	
	76 460

(8)

5.4 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 30 JUNIE 2026 (EKWITEITAFDELING)

EKWITEIT EN LASTE	
AANDEELHOUERSEKWITEIT	
NIE-BEDRYFSLASTE	

(10)

AKTIWITEIT 6 (Staat van Finansiële Posisie [Balansstaat] - formaat)

Verskaf die ontbrekende inligting en bedrae om die Staat van Finansiële Posisie te voltooi.

STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE soos op 28 FEBRUARIE 2026

BATES	Notas	
NON-BEDRYFSBATES		4 980 000
	3	
		160 000
BEDRYFSBATES		1 820 000
	4	956 000
	5	
	6	2 500
TOTALE BATES		
EKWITEIT EN LASTE		
AANDEELHOUSERSEKWITEIT		
	7	
Behoue inkomste	8	218 200
NIE-BEDRYFSLASTE		
Verbandlening (740 000)		
BEDRYFSLASTE		921 800
	9	
Oortrokke Bank		45 300
Korttermyndeel van die verbandlening		148 000
		6 800 000

AKTIWITEIT 7 (Staat van Finansiële Posisie - Notas)

(40; 35 min)

7.1 VASTE/TASBARE BATES	Grond & Geboue	Voertuie	Toerusting	Totaal
Drawaarde begin van die jaar				
Kosprys				
Opgehoopte waardevermindering				
Beweging				
Toevoegings	1 000 000			
Drawaarde - einde van die jaar				
Kosprys				
Opgehoopte waardevermindering				

(25)

7.2 GEWONE AANDELEKAPITAAL

GEMAGTIG			
UITGEREIK			
2 500 000	gewone aandele uitgereik op 1 Maart 2024		
	gewone aandele uitgereik op 28 Februarie 2025		
			8

7.3 HANDEL EN ANDER BETAALBARES

Handelskrediteure	393 400	
	846 250	7

AKTIWITEIT 8 (SFP + notas)

(50; 40 min)

8.1 BEHOUE INKOMSTE-NOTA

Saldo begin van die jaar	345 000	
Tussentydse dividende	240 000	
Saldo einde van die jaar		10

8.2 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE (BALANSSTAAT) OP 28 FEBRUARIE 2025

BATES	
Nie-bedryfsbates	
Bedryfsbates	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeehouersekuiteit	
Nie-bedryfslaste	
Lening: Vida Bank (750 000)	
Bedryfslaste	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

40

AUDITVERSLAE

AKTIWITEIT 9 (Ouditverslag - begrippe)

9.1 Kies die ouditmening uit KOLOM B wat die soort ouditverslag in KOLOM A die beste beskryf. Skryf die letter (A – C) in die Antwoordkolom

	KOLOM A	KOLOM B (mening)		Antwoord
9.1.1	Gekwalifiseerde ouditverslag	A	Volgens ons mening, weerspieël die finansiële state in alle materiële aspekte 'n redelike weergawe van die finansiële posisie van Shabba Bpk soos op 28 Februarie 2023.	
9.1.2	Ongekwalifiseerde ouditverslag	B	Ons was nie in staat om genoegsame ouditbewyse te verkry vir 'n ouditmening nie. Vervolgens spreek ons nie 'n mening uit oor die finansiële state van Khothule Bpk. vir die jaar tot 28 Februarie 2023 nie.	
9.1.3	Weerhoudingsverslag (weerhouding van mening)	C	Volgens ons mening, behalwe vir die effek van die ongemagtigde rentevrye lening aan die Hoof Uitvoerende Beampte (HUB), weerspieël die jaarlikse finansiële state 'n redelike weergawe in alle materiële aspekte van die finansiële posisie van Dai Bpk..	

9.2 Voltooi die sinne in KOLOM A met die korrekte terme uit KOLOM B. Skryf slegs die letter (A – E) in die Antwoordkolom.

KOLOM A		KOLOM B		Antwoord
9.2.1	Die toon die mening wat aandui of die finansiële state korrek is en 'n geloofwaardige weergawe is van die maatskappy se finansiële resultate	A	Internasionale Finansiële Verslagdoeningstandaarde (IFRS)	
9.2.2	Die bevat riglyne vir die opstel van finansiële maatskappystate om 'n mate van eenvormigheid te verseker	B	SAID-verslag	
9.2.3	Die lewer kommentaar op die finansiële posisie en huidige status van die maatskappy.	C	Oudit-steekproefneming	
9.2.4word gedoen wanneer die ouditeure sekere items kies uit die totale beskikbare ouditbewyse kies om in die ouditproses te gebruik.	D	Direkteursverslag	
		E	Onafhanklike ouditverslag	

- 9.3 Lees die uittreksel uit die onafhanklike ouditverslag van Sumba Bpk. en beantwoord die vrae:**

UITTREKSEL UIT DIE OUDITVERSLAG VAN SUMBA BPK

Ons het bevind dat interne beheerprosedures nie nagekom is nie en dat dokumentasie vir 'n beduidende gedeelte van die transaksies getoets, nie bestaan het nie.

As gevolg van die gewigtigheid van die saak wat in die vorige paragraaf beskryf word, kon ons nie genoeg ouditbewyse bekom om as basis vir 'n ouditmening te dien nie. Gevolglik spreek ons nie 'n mening uit oor die finansiële state vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025 nie.

- 9.3.1 Verduidelik waarom die Maatskappywet van publieke maatskappye vereis om deur 'n onafhanklike ouditeur ge-oudit te word. Gee EEN rede.**

- 9.3.2 Die ouditverslag is 'n voorbeeld van 'n (gekwalifiseerde/ ongekwalifiseerde/ weerhouding-van-mening-) ouditverslag.**

- 9.3.3 Aan wie is die ouditverslag gerig? Gee 'n rede vir jou antwoord.**

- 9.3.4 Verduidelik waarom hierdie ouditverslag waarskynlik 'n negatiewe uitwerking op die waarde van die maatskappy se aandele op die JSE sal hê.**

AKTIWITEIT 10 (Basiese kennis van die KVS-aktiwiteite)

Voltooi die tabel deur 'n merkie in die toepaslike kolom te maak. Die eerste een is vir jou gedoen.

	Beskrywing van transaksie	Bedryfs-aktiwiteit	Beleggings-aktiwiteit	Finansierings-aktiwiteit
1	Koop goedere op krediet	✓		
2	Verkoop goedere aan 'n debiteur			
3	Debiteur vereffen sy rekening			
4	Maatskappy genereer fondse deur nuwe aandele uit te reik			
5	Plaas surplus fondse in 'n vaste deposito			
6	Koop meer vaste bates aan			
7	Betaal 'n krediteur			
8	Gaan 'n lening by 'n bank aan			
9	Betaal 'n gedeelte van die lening terug			
10	Betaal salarisse			
11	Betaal Inkomstebelasting			
12	Onttrek fondse uit 'n vaste deposito wanneer dit verval			
13	Ontvang fooi-inkomste vir dienste gelewer			
14	Verkoop vaste bates wat verouderd geraak het			
15	Maatskappy koop aandele van aandeelhouders terug			

AKTIWITEIT 11 (Kontantvloeistaat)

11.1 Wat is hoofdoel van 'n Kontantvloeistaat?

(2)

11.2 Bereken die ontbrekende bedrae (deur a, b, c & d aangedui) in die Vaste/Tasbare Bate-nota vir die jaar tot 31 Oktober 2025.

	Berekeninge	Bedrae
a		
b		
c		
d		

(2)

(2)

(3)

(3)

(10)

**11.3 BARBIE BPK
KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 OKTOBER 2025**

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIEWEITE	
Kontant gegeneer van bedrywighede	1 985 500
Rente betaal	(175 500)
Belasting betaal	
Dividende betaal	
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIEWEITE	
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIEWEITE	
NETTO VERANDERING IN KONTANT & KONTANTEKWIVALENTE	
KONTANT & KONTANTEKWIVALENTE (BEGIN VAN DIE JAAR)	
KONTANT & KONTANTEKWIVALENTE (EINDE VAN DIE JAAR)	

40

11.4

Besluite deur direkteure	Rede om John se mening te ondersteun	Rede om die direkteure se besluit te ondersteun (behalwe om die kontantvloei te verbeter)
Reik meer aandele uit		
Verkoop vaste bates		

(4)

AKTIWITEIT 12 (Kontantvloeistaat; Verdelingsrekening; Berekening en vertolking van finansiële aanwysers)

12.1 REKONSILIASIE TUSSEN NETTO WINS VOOR BELASTING EN KONTANT GEGENEREER UIT BEDRYWIGHEDE

Netto wins voor belasting	540 000
Aansuiwerings ten opsigte van:	
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	
Kontantgevolge van veranderinge in bedryfskapitaal	
Verandering in voorrade	
Verandering in handels- en ontvangbare bedrae	
Verandering in handels- en betaalbare bedrae	
Kontant gegenerereer uit bedrywighede	585 300

**COBRA BPK
KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 APRIL 2025**

Kontantgevolge van bedryfsaktiwiteite	
Kontantgevolge van beleggingsaktiwiteite	
Kontantgevolge van finansieringsaktiwiteite	
Netto verandering in kontant & kontantekwivalente	
Kontant & kontantekwivalente begin van jaar	105 000
Kontant & kontantekwivalente einde van jaar	139 000

12.2

ALGEMENE GROOTBOEK VAN COBRA BEPERK							
FINALE REKENINGE-AFDELING							
Dt				Kt			
VERDELINGSREKENING							

12.3 Bereken die:

ANTWOORD

(a)	Vuurproefverhouding	
(b)	Voorraadomsetsnelheid	
(c)	Skuld-ekwiteitverhouding	
(d)	Netto batewaarde per aandeel	

(e)	Opbrengs op gewone aandeelhoudersbelang	
------------	--	--

12.4 Verduidelik of die aandeelhouders tevrede kan wees (of nie) met die dividende, verdienste en opbrengs verdien. Haal toepaslike finansiële aanwysers aan om jou antwoord te staaf.

12.5 Lewer kommentaar oor die likiditeit van die maatskappy. Haal aan en verduidelik VIER finansiële aanwysers om jou antwoord te staaf.

Finansiële aanwysers

Algemene kommentaar:

12.6 Lewer kommentaar oor die finansiële geratheid van die maatskappy. Verduidelik en haal finansiële aanwysers aan om jou antwoord te staaf.